

Dk. Dave Mathewson, Fasihi ya Agano Jipya, Hotuba ya 21, Waefeso

© 2024 Dave Mathewson na Ted Hildebrandt

Hii ilikuwa Mhadhara wa 21 juu ya kitabu cha Waefeso na Dk. Dave Mathewson katika kozi yake ya Historia na Fasihi ya Agano Jipya.

Sawa, wacha tuendeleo na tuanze. Wacha tuendeleo na tuanze. Tutakachofanya leo ni nataka kumaliza, tulianza kipindi cha darasa la mwisho tukizungumza juu ya kitabu cha Waefeso na kuna mambo mengine kadhaa ninayotaka kusema juu ya Waefeso.

Tutaangalia hilo leo, ingawa tena ninakukumbusha nyenzo juu ya Waefeso hazitaonekana kwenye mtihani wa Jumatatu. Hiyo itakuwa kwenye mtihani namba tatu. Lakini nataka kumaliza majadiliano yetu ya Waefeso na ninataka kukupa tena dakika tano za mwisho au zaidi za darasa ili kuuliza maswali yoyote juu ya mtihani.

Nitasema tu mambo mafupi sana juu yake. Kwa kweli hakuna mengi ninayohitaji kusema, lakini baadhi yenu wanaweza kuwa na maswali kutoka kwa kikao cha ukaguzi jana usiku, kitu kinachokosekana kwenye maelezo yako, au kitu ambacho haeleweki au chochote. Kwa hivyo, nitakupa nafasi ya kufanya hivyo kuelekea mwisho wa darasa.

Lakini hebu tufungue kwa maombi na kisha tutaangalia kitabu cha Waefeso.

Baba, tunakushukuru kwa kututegemeza kimwili na kiakili na kutupa uwezo wa kufikiria na kuchambua mawasiliano yako kwetu kwa njia ya Agano Jipya. Bwana, ninaomba kwamba tutafahamu zaidi umbali unaotutenganisha na wasomaji wa asili na muktadha wa asili ili tuweze kuelewa vyema jinsi maandishi hayo yanaendelea kuzungumza nasi leo kama ufunuo wako unaoendelea kwetu kama watu wako leo.

Ninaomba kwamba tutakuwa na uthamini zaidi na uelewa wa kitabu cha Waefeso na kwa kuzingatia hilo, maana ya kuishi kama watu wako leo katika ulimwengu huu. Kwa jina la Yesu, tunaomba. Amina.

Sawa kabisa. Tulianza kuzungumza juu ya kitabu cha Waefeso kipindi cha darasa la mwisho kwa suala la tulizungumza kwa ufupi juu ya muundo wake na ukweli kwamba Waefeso kawaida wanaweza kugawanywa katika sehemu mbili sawa. Sura tatu za kwanza zinalingana na dalili, ambayo ni sehemu ya kitheolojia sana ambayo inaonyesha kile tulicho nacho ndani ya Kristo na sisi ni nani kwa sababu ya kuunganishwa na Kristo.

Sehemu ya pili, sura ya nne hadi sita inaelezea athari za kimaadili za hiyo, hiyo ndiyo sharti au kile kinachopaswa kuwa kweli kama matokeo ya sura ya kwanza hadi tatu

kama matokeo ya dalili ya kile ambacho sharti basi linapaswa kufuata kawaida. Tulianza pia kuangalia kidogo kile ambacho kinaweza kuwa tukio ambalo lilimsukuma Paulo kuandika kitabu cha Waefeso na tukasema moja ya shida ni kwamba wanafunzi wengi wa Agano Jipya hawana uhakika ni kwanini Paulo aliandika kitabu cha Waefeso na hawana uhakika ikiwa kulikuwa na shida au ugumu au aina fulani ya mafundisho potofu kama tulivyoona katika kitabu cha Wagalatia ambapo ni rahisi zaidi katika Wagalatia kujua suala hilo linaweza kuwa nini. Lakini katika Waefeso, hakujawa na makubaliano, na hata kama wale wanaokubali au wanafikiria kuwa kuna aina fulani ya shida, hawakubaliani juu ya nini haswa.

Kwa sababu hiyo, watu kadhaa wanafikiri kwamba Waefeso kweli waliandikwa kwa jiji la Efeso lakini ilikusudiwa kuwa barua ya mvingo, hiyo ni barua ambayo ilipaswa kusambazwa karibu na makanisa tofauti huko Asia Ndogo na ndio sababu Waefeso hawaonekani kuwa na shida maalum au suala ambalo linashughulikia. Tulisema ubaguzi mmoja kwa hilo alikuwa msomi wa Agano Jipya aitwaye Clinton Arnold ambaye nilisema anafundisha katika Seminari ya Theolojia ya Talbot huko California na alipendekeza kwamba Waefeso walikuwa wakishughulikia suala au shida maalum na hiyo ilikuwa suala au shida zinazohusiana na uchawi. Tuliangalia uchawi kama ninavyoamini katika karne ya kwanza ungeonekana katika muktadha wa kidini, sio jinsi tunavyouchukulia leo, ingawa hata katika karne ya kwanza mambo kadhaa ya uchawi yalionekana vibaya hata katika ulimwengu wa Greco-Roman.

Lakini Arnold anapendekeza kwamba uchawi katika suala la uchawi kuwa uelewa, huanza na ufahamu kwamba ulimwengu wote nyuma ya ulimwengu wa majaribio upo ulimwengu wa kiroho unaotawaliwa na viumbe vya kiroho chanya na hasi na ili kile uchawi ulifanya ni njia ya kudhibiti au kudanganya au kuwasihi viumbe hawa wa kiroho kutenda kwa niaba ya mtu au kuwadhuru adui zako, wale ambao haukuelewana nao. Kwa hivyo, kwa uchawi sahihi na uchochezi na kutamka majina ya kimungu na vitu kama hivyo mtu anaweza kuendesha ulimwengu wa kiroho au kutumaini kuudhibiti kwa faida yako na tena wakati mwingine hata kuwadhuru maadui zake. Na kwa hivyo Arnold anapendekeza kwamba uchawi ulikuwa umeenea sana na kuenea katika ulimwengu wa karne ya kwanza wa Ugiriki na Kirumi, haswa katika eneo hili la Asia Ndogo au Uturuki ya kisasa.

Anapendekeza basi kwamba Paulo alikuwa akihutubia wasomaji ambao walikuwa wamependezwa au ambao labda waliishi kwa hofu ya nguvu hizi mbaya ambazo zilidhibiti na kutawala ulimwengu. Na kwa hivyo, kile Arnold anachofanya basi ni kuandika kuwahakikishia wasomaji kwamba hawana haja ya kuogopa nguvu hizi za kiroho, watawala hawa waovu na viumbe vya kiroho na hawana haja ya kutumia uchawi kushinda hilo lakini kwamba Yesu Kristo ameshinda nguvu hizi za uovu. Kwa hivyo, tuliangalia lugha yote ya nguvu katika Waefeso, msisitizo juu ya watawala na mamlaka na nguvu ambazo Arnold angesema ni nguvu hizi mbaya na watawala ambao uchawi ulijaribu kudhibiti na kudhibiti, nguvu hizi na viumbe vya kiroho ambavyo viko nyuma ya ulimwengu.

Alisema kwamba hakuna haja ya wasomaji wa Efeso kuamua uchawi au kuogopa mambo haya lakini badala yake, Yesu Kristo ameyashinda. Kwa hivyo, marejeleo ya Yesu Kristo ameketi juu ya watawala na mamlaka na mamlaka kama Arnold anavyopendekeza ni njia ya Paulo ya kuonyesha kwamba kupambana na tabia hii ya uchawi, wasiwasi huu na ulimwengu wa kiroho. Sasa wakati hiyo imekuwa ya kawaida sana, kwa kweli, vitabu kadhaa ambavyo nimesoma juu ya Waefeso vimeshawishika na njia ya Arnold kwamba Paulo anawahutubia Wakristo wa Efeso katika shida maalum ambayo ni shida ya uchawi.

Ninataka kukupendekeza njia tofauti ya kusoma Waefeso na inaanza na hali inayowezekana kuwa Waefeso hawana hali maalum kwa sababu. Sababu nadhani kwamba wanafunzi wengi wa Waefeso na wasomi wa Agano Jipya hawajaweza kupata kusudi maalum au sio kusudi lakini shida maalum au suala nyuma ya Waefeso kama mafundisho ya uwongo labda ni kwa sababu hakukuwa na moja, shida yoyote maalum au mafundisho kama vile mtu anapata katika kitabu cha Wagalatia. Kwa kweli, ukosefu wa hali maalum labda unaweza kuonekana katika aya ya kwanza kabisa ya kitabu cha Waefeso au mistari michache ya kwanza ambapo inaanza, kwa kweli huanza kama barua zingine zozote za Paulo, barua za kawaida na hiyo ni Paulo anaanza kwa kujitambulisha, Paulo mtume wa Kristo Yesu kwa mapenzi ya Mungu kwa watakatifu ambao wako Efeso na ni waaminifu kwa Kristo Yesu.

Neema iwe kwenu na amani kutoka kwa Mungu Baba yetu na Bwana wetu Yesu Kristo. Sasa unaweza kujiuliza, je, hiyo haikuwatambulisha tu wasomaji kama watakatifu huko Efeso? Kinachofurahisha ni kwamba, hii inarudi kwenye majadiliano yetu kuelekea mwanzoni mwa muhula juu ya jinsi Agano Jipya limepitishwa kwetu. Kama unavyojua, hatuna hati zozote za asili ambazo waandishi wa Agano Jipya waliandika.

Kwa mfano, hatuna maandishi ya asili ya Waefeso, barua ya asili ambayo Paulo aliandika. Badala yake, tuna nakala za barua hizo ambazo zilihifadhiwa katika karne zote za mwanzo za kanisa la kwanza kwani zilizinakili kabla ya ujio wa mashine ya uchapishaji na sasa kompyuta ambapo ni rahisi zaidi kuliko hapo awali kuwasiliana kwa elektroniki au kupitisha habari. Katika karne za mwanzo za kanisa walinakili tu, ambayo ilikuwa mchakato mgumu katika mambo mengi.

Walinakili hati za Agano Jipya kama zilivyopitishwa na kupitishwa na kuanza kuenea kote kanisa la kwanza. Sasa kinachovutia ni idadi ya maandishi ya mapema na yale yanayochukuliwa kuwa bora hayana kifungu hicho kidogo huko Efeso. Na nina mwelekeo wa kufuata maandishi hayo.

Kwa hivyo, nina hakika kwamba Paulo hapo awali hakuandika huko Efeso. Na labda kwa sababu ya umuhimu wa jiji la Efeso, uwezekano mkubwa kwamba ingeongezwa na mwandishi wa baadaye wakati fulani wakati kitabu cha Waefeso kilikuwa

kinakiliwa na kuenezwa kote. Kwa hivyo, nina hakika kwamba Paulo hakuwa akiandikia kanisa la Efeso haswa.

Kwa kweli, nadhani Paulo alikuwa akiandika barua hii kwa makusudi ambayo tunawaita Waefeso kama barua ya jumla ya kuenezwa na kusomwa kwa upana iwezekanavyo. Kwa maneno mengine, nadhani alikuwa akihutubia tu Wakristo wanaoishi katika Milki ya Ugiriki na Kirumi, wanaoishi katika sehemu hii ya Asia Ndogo. Efeso ingekuwa moja ya miji ambayo barua hii ingefikia.

Lakini haikuwa jiji pekee. Tena, Paulo alikuwa akiandika barua ya jumla sana, bila kushughulikia shida yoyote maalum au shida au mafundisho ya uwongo. Ilikuwa tu, kwa maoni yangu, pendekezo kwamba Paulo aliandika barua ya jumla kwa Wakristo akiwahimiza kuishi imani yao katika muktadha wa Dola ya Kirumi, katika muktadha wa Roma ya Kifalme.

Kwa hivyo, Paulo anaandika barua ya jumla ya mawaidha kwa Wakristo ili kuwatia moyo katika imani yao wanapojaribu kuishi imani yao katika muktadha wa Milki ya Ugiriki na Kirumi. Sina hakika ni maandishi gani ambayo hayakuwa na Efeso huko Efeso na yale ambayo yalikuwa nayo, sina hakika kijiografia yalitoka wapi. Hiyo itakuwa ya kupendeza kujua.

Najua kuna wanandoa ambao hawana huko Efeso ambao hawatokani karibu na mkoa wa Efeso na wengine walio nayo ambao hawatokani pia. Kwa hivyo, sijui. Hiyo itakuwa ya kupendeza kujua, lakini sina hakika ikiwa kuna uhusiano wowote kati ya maandishi ambayo yana Efeso na yale ambayo hayana yale, na mkoa ambao wanatoka.

Uko sahihi, hiyo itakuwa ya kupendeza kufuatilia hilo, ikiwezekana. Hiyo ni kitu ambacho umewahi kuona katika nyingine yoyote... Ndio, huna... Kwa kadiri ninavyojua na barua za Paulo, zingine zote, isipokuwa Warumi wana mambo kadhaa ya kupendeza yanayoendelea ndani yake pia, kwa kadiri kifungu hicho, huko Roma. Na Warumi mara nyingi, kwa kufurahisha, kama Waefeso, Warumi ni barua nyingine ambayo ni ngumu sana kusema ni kwanini Paulo ... Haonekani kushughulikia shida au shida fulani kama alivyo huko Galatia.

Cha kufurahisha sana, barua nyingine ina maswali kadhaa juu ya ikiwa huko Roma au chochote kilichojumuishwa katika kitabu cha Warumi. Katika barua zingine nyingi, sidhani kama Paulo aliandika kuna tofauti yoyote au swali juu ya ikiwa utambulisho wa wasomaji katika Biblia zetu ndio Paulo aliandika au la. Wengi wao, nadhani kila mtu anakubali kuwa ni maelezo sahihi.

Lakini Waefeso na Warumi, kwa kadiri ninavyojua, na haswa Waefeso, ndio pekee ambao wana maandishi ambayo yamegawanywa ikiwa jina la mpokeaji ndilo Paulo aliandika. Na kwa hivyo, na Waefeso, nadhani unaweza kutoa kesi nzuri kwamba

kifungu hicho huko Efeso hakikuwepo. Kwa hivyo, kwa maneno mengine, kiufundi, hii sio barua kwa Waefeso.

Kitaalam, ni barua ya jumla ambayo Paulo aliandika kwa makanisa kadhaa na Wakristo na miji huko Asia Ndogo, ambayo Efeso, bila shaka, ingekuwa moja ya miji hiyo. Kwa hivyo tena, hiyo inamaanisha nini Waefeso ni moja ya vitabu ambavyo mimi na Paulo tumebadilisha mawazo yangu juu ya hii kwa miaka mitatu iliyopita, lakini Waefeso basi, nadhani, ni moja wapo ya barua ambazo Paulo hakuwa akishughulikia shida yoyote. Lakini tena, anafahamu tu mapambano ambayo Wakristo kwa ujumla wanakabiliana nayo wanapojaribu kuishi maisha yao katika mazingira ya uhasama ya Roma ya kipagani na Milki ya Kirumi.

Na kwa hivyo, anaandika barua ya jumla ya kutia moyo kwa Wakristo hao kusaidia kuanzisha utambulisho wao, kuwasaidia kukabiliana na kuishi chini ya shinikizo la kuishi katika Roma ya kipagani. Na labda hakuna kitu maalum zaidi kuliko hiyo. Kwa maoni yangu, hiyo inaweza kuelezea kwa nini wasomi wengi wamepata shida kujua kusudi maalum kwa Waefeso, tofauti na Wagalatia, ambapo tunaweza kuamua moja kwa urahisi, nadhani.

Sawa, kwa hivyo hiyo inamaanisha nini basi labda tunahitaji kupata sababu tofauti kwa nini msisitizo huu wote juu ya nguvu na nguvu na mamlaka, na kwa nini msisitizo huu juu ya utawala wa Yesu juu ya mamlaka zote na watawala na mamlaka na viumbe hawa wa kiroho duniani, ikiwa sio uchawi haswa, basi Paulo anafanya nini? Kwa nini anazungumza hivyo? Na jambo moja la kufurahisha sana ni Christology ya Waefeso, au kile Waefeso wanasema juu ya Yesu Kristo, ni tofauti kwa njia nyingi na kile unachopata katika barua zingine za Paulo, ambapo haupati msisitizo mwingi juu ya Yesu kama Masihi, kama Mwokozi, ambaye ametoa maisha yake kama upatanisho kwa dhambi za wanadamu, na kwa hivyo inawahalalisha. Haupati lugha ya kuhesabiwa haki au aina hiyo ya lugha unayopata, Yesu kama Mwana wa Daudi, Masihi. Haupati lugha hiyo sana katika Waefeso.

Badala yake, Kristo anaonyeshwa zaidi kama mtawala, kama mtawala wa ulimwengu wote. Tena, hii ni tofauti kidogo na jinsi anavyoonyeshwa, kwa mfano, nyuma katika Injili nne, ambapo Yesu alionyeshwa kama Mwana wa Daudi, Mwana wa Ibrahimu, kama Mtumishi Anayeteseka katika Marko, nk, nk. Hapa, Yesu anaonyeshwa kama mtawala juu ya ulimwengu wote, kama Bwana wa ulimwengu wote.

Na kwa hivyo, tunapaswa kuuliza, kwa nini Paulo alionyesha Yesu hivyo? Ikiwa haikuwa uchawi ambao ulisababisha Paulo kuonyesha Yesu kama mtawala juu ya ulimwengu wote na juu ya nguvu na mamlaka haya, viumbe hawa wa kiroho, basi Paulo alipata wapi wazo hilo? Anajaribu kufanya nini? Kwa hivyo, hebu turudi kwenye wazo hili la upatanisho wa ulimwengu. Nilikuambia kwamba mada ya msingi ya Waefeso, nadhani, ni upatanisho wa ulimwengu. Hiyo ni, vitu vyote

vimepatanishwa, na vitu vyote katika ulimwengu wote vinapatanihwa na Kristo Yesu, ambayo inaonekana kuwa mada ya msingi.

Kwa mfano, mada hiyo, nadhani, huanza katika sura ya 1 na mistari ya 9 na 10. Sasa, tena, nilisoma kipindi hiki cha darasa la mwisho, lakini sikiliza kwa karibu. Paulo anasema, kwamba, Mungu ametujulisha siri ya mapenzi yake kulingana na mapenzi yake mema aliyoweka katika Kristo.

Kama mpango, kwa maneno mengine, mapenzi yake, hapa kuna mapenzi yake. Mapenzi yake ni mpango wa utimilifu wa nyakati kukusanya au kujumlisha au kupatanisha vitu vyote ndani yake, yaani katika Kristo, vitu vya mbinguni na vitu duniani. Kwa maoni yangu, hiyo inaweza kuonekana kama muhtasari wa mada nzima ya Waefeso.

Hiyo ni, mapenzi ya Mungu, dhamira yake, ni kwamba hatimaye kila kitu kitapata nafasi yake sahihi katika Yesu Kristo. Hiyo ni, vitu vyote vitafupishwa, vitu vyote katika ulimwengu, vitu duniani, na mbinguni vyote vitafupishwa na kupata nafasi yao sahihi katika Yesu Kristo, uhusiano sahihi na Kristo. Sasa, kinachofurahisha, ni kwamba, baadaye katika sura ya 1, Paulo ana hakika kwamba mpango huo tayari umetekelezwa.

Sasa, tena, hii itakuwa toleo la Paulo. Kumbuka tulizungumza juu ya tayari lakini bado, kwamba Yesu alisema ufalme tayari umefika lakini bado haujafika? Hii ni aina ya toleo la Paulo la hiyo. Paulo ana hakika kwamba siku hiyo katika siku zijazo wakati Mungu angepatanisha vitu vyote na Kristo, ulimwengu wote ungepatanishwa na kuwekwa katika uhusiano mzuri na Kristo, Paulo ana hakika kwamba hiyo tayari imeanzishwa.

Kwa sababu hivi ndivyo anasema, nimekusomea tu sura ya 1 mistari ya 9 na 10. Hapa kuna mistari michache baadaye. Hii inaanza na sura ya 1 na mistari ya 19 na sehemu inayofuata, 19 hadi 21 katika maelezo yako.

Na anataka wasomaji wake waelewe ni nini ukuu usiopimika wa nguvu zake, kuna lugha hiyo ya nguvu tena, ya nguvu zake kwa sisi ambao tunaamini. Kulingana na utendaji wa nguvu zake kuu, hiyo inamaanisha Mungu. Mungu aliweka nguvu hii kufanya kazi katika Kristo alipomfufua Kristo kutoka kwa wafu, na nataka msikilize hili kwa makini, na kumkalisha mkono wa kuume mahali pa mbinguni, juu ya kila utawala na mamlaka na mamlaka na mamlaka na mamlaka na utawala na juu ya kila jina linalotajwa, sio tu katika enzi hii bali katika enzi ijayo.

Kwa hivyo, Paulo amesema nini? Alisema, pamoja na kifo na ufufuo wa Kristo, na kuinuliwa kwake mbinguni, upatanisho huu wa ulimwengu tayari umeanza. Hiyo ni kwa sababu Yesu sasa, kwa sababu ya kuinuliwa mbinguni mkono wa kuume wa Mungu, angalia Paulo alisema ameinuliwa zaidi ya kila mtawala na mamlaka na

utawala. Kwa hivyo upatanisho huu ambao wa Mungu, Paulo anafikiria utapatanishwa na Kristo.

Paulo ana hakika kwamba tayari imetokea kupitia kifo na ufufuo wa Kristo, na kumketi mbinguni kama Bwana juu ya ulimwengu wote. Sasa, kwa hivyo Paulo anapata wapi lugha hii basi ya Yesu akiwa lugha hii ya nguvu na Yesu akiwa Bwana wa ulimwengu, na mamlaka haya yote na watawala na mamlaka na mamlaka chini ya Yesu Kristo? Anapata wapi hiyo? Na kwa njia, wacha niseme tu, nina hakika kupitia Waefeso wakati Paulo anazungumza juu ya watawala na utawala na mamlaka, anazungumza juu ya, hazungumzii mamlaka ya mwili na watawala, kama vile Dola ya Kirumi. Nadhani kila wakati anarejelea nguvu hizi za kiroho na viumbe ambavyo kwa maana fulani vinatawala ulimwengu.

Lakini anapata wapi lugha hii? Paulo kwa kweli anarudi kwenye Agano la Kale na kuchora Zaburi kuonyesha kwamba Yesu ndiye mtawala wa ulimwengu wa ulimwengu. Angalia kwamba Paulo alisema tu, katika mistari hiyo niliyosoma hivi punde, kwamba Yesu ameinuliwa na ameketi mkono wa kuume wa Mungu. Anapata wapi wazo hilo la kuketi mkono wa kuume wa Mungu? Inatoka kwa Zaburi 110, ambayo ni Zaburi ambayo kwa kweli inarejelea mfalme, mwana wa Daudi, ambaye hatimaye angetawala ulimwengu wote.

Na kwa hivyo, Zaburi 110 inasema, Bwana alimwambia Bwana wangu, yaani Mungu alizungumza na Bwana, Masihi, kaa mkono wangu wa kuume mpaka nikamfanye adui yako kiti cha miguu yangu. Kweli, sio hivyo haswa Paulo alisema? Alisema Yesu Kristo ameketi mkono wa kulia, juu ya kila mtawala na utawala. Maadui ambao sasa ni kiti cha miguu yake ni watawala wa kiroho, mamlaka, na mamlaka katika ulimwengu wa mbinguni.

Kwa hivyo kimsingi, Paulo anachora, nadhani anapata wapi wazo hili la watawala na mamlaka na nguvu, na wazo hili la Yesu kama mtawala wa ulimwengu sio la uchawi. Nadhani anarudi kwenye Agano la Kale na kuchora maandishi kama Zaburi 110 ambayo yanaonyesha Masihi, mfalme ambaye Mungu angemteua kuwa ameketi mkono wa kuume wa Mungu, ambayo ni ishara ya nguvu na mamlaka na kutawala juu ya maadui zake, ambayo Paulo anawatambua kama watawala hawa wa kiroho na mamlaka na mamlaka ambayo ni ya uadui na waovu na wenye uadui kwa watu wa Mungu. Kwa hivyo, unahitaji kujua hilo.

Utahitaji kujua maandishi hayo ikiwa tu yalitokea katika mtihani au kitu kama hicho. Unahitaji kujua Zaburi 110 ina msingi wa uelewa wa Paulo juu ya ubwana wa Kristo. Andiko lingine, Zaburi 8, labda unatambua hii, lakini hii ni zaburi ambayo kwa kweli inarudi kwenye uumbaji.

Na, Ee Bwana, Bwana wetu, jinsi jina lako lilivyo tukufu duniani kote. Umewaumba, yaani Adamu na Hawa, wanadamu. Inarejelea Mwanzo 1 na 2. Umewafanya, wanadamu, chini kidogo kuliko malaika.

Umewavika taji la utukufu na heshima. Umewapa mamlaka juu ya kazi za mikono yako. Na umeweka vitu vyote chini ya miguu yao.

Inafurahisha, mwandishi wa Waebrania anatumia zaburi hii kwa Yesu Kristo. Na nadhani Paul anafanya vivyo hivyo. Kwa hivyo tena, kile Paulo anasema ni kwamba, katika kutimiza Agano la Kale, Yesu sasa ameingia katika utawala wake wa ulimwengu.

Ameingia katika utawala wake kama Bwana juu ya ulimwengu wote. Tayari amewashinda maadui zake, ambayo sio Roma, lakini mamlaka na watawala na nguvu za kiroho ambazo ziko nyuma ya Roma. Yesu sasa amewashinda.

Sasa ameinuliwa mbinguni, ameketi mkono wa kulia, na anatawala ulimwengu wote, pamoja na nguvu hizi za kiroho. Sasa, unaweza kuuliza, vizuri, hiyo ina uhusiano gani na Wakristo wanaoishi maisha yao katika Milki ya Kirumi? Namaanisha, wacha nikuulize, kwa nini Paulo hakutoka moja kwa moja na kusema, Yesu ndiye Bwana juu ya Kaisari na juu ya Dola ya Kirumi? Kwa nini hakusema hivyo? Kwa nini badala yake anasema, Yesu ndiye mtawala wa ulimwengu na maadui zake ambao amewashinda, ambao sasa wako chini ya miguu yake? Kuwa chini ya miguu ilikuwa ishara ya kutiisha na kushinda. Sasa maadui hawa ni watawala wa kiroho na mamlaka katika ulimwengu wa mbinguni.

Kwa nini Paulo hakusema kwamba Yesu sasa alikuwa ameiweka Roma na Kaisari chini ya miguu yake? Kwa nini Paulo... Tena, ikiwa niko sahihi kwa kusema, kwamba Paulo anawahutubia Wakristo ambao ni... Anajaribu kuwatia moyo wanapoishi maisha yao katika mazingira ya uhasama ya utawala wa Kirumi na mamlaka ya Kirumi. Ikiwa Paulo anawahutubia Wakristo hao, itamfanyia faida gani kuzungumza kwa maneno ya Yesu ameinuliwa mbinguni na kutawala juu ya maadui zake, ambao ni watawala hawa wa kiroho na mamlaka na mamlaka? Kwa nini Paulo hasemi, Yesu anatawala Roma na Kaisari sasa yuko chini ya miguu yake? Kaisari yuko hai pamoja naye wakati Yesu hayupo na ni Mungu mwenyewe. Sawa.

Kwa hivyo, unapendekeza basi kile ambacho Paulo anajaribu... Paul anajaribu kuzingatia picha kubwa zaidi kuliko kile tu... Wanatazama ulimwengu na wanamwona Kaisari kwenye kiti cha enzi. Katika kitendo tu. Sawa.

Nzuri. Nadhani hiyo ni nzuri. Mawazo mengine yoyote? Kwa nini Paulo anaweza kuzungumza hivi? Tena, ungefikiri Paulo angetoka na kusema, Wakristo, msikasirika.

Usijali na kutiwa moyo kwa sababu Yesu amemshinda Kaisari na kushinda Dola ya Kirumi na Yesu ameketi juu ya Roma na amewaweka chini ya miguu yake na sasa Yesu anatawala vitu vyote. Kwa nini Paulo... Na nadhani hilo ni pendekezo zuri. Kitu kingine chochote ni kwa nini Paulo anaweza kuzungumza hivyo.

Kwa nini badala yake Paulo anasema, Yesu Kristo ameinuliwa juu ya watawala na mamlaka hawa wa kiroho? Tena, wakati wowote anapozungumza kwa Waefeso juu ya watawala na mamlaka na mamlaka, nadhani anazungumza juu ya viumbe hawa waovu wa roho wanaotawala ulimwengu. Inarudi kwenye wazo kwamba tangu kuanguka tangu Shetani alipowajaribu Adamu na Hawa katika bustani, ulimwengu unakuwa ufalme wa Shetani. Sasa yeye ndiye mfalme wake na mtawala wake.

Unaona wazo hilo katika Agano Jipya katika maeneo kadhaa. Na kwa hivyo, ni Shetani na viumbe vyake waovu wanaotawala ulimwengu. Kwa hivyo, Yesu... Inafurahisha katika Waefeso, Yesu anazungumza juu ya... Au Paulo anazungumza juu ya Yesu kuinuliwa na kuwashinda viumbe hawa waovu wa kiroho.

Kwa nini hazungumzii juu ya Yesu akitawala Roma? Namaanisha, kwa hakika, ikiwa mimi ni Mkristo anayeishi Roma, katika Milki ya Kirumi, na nikijitahidi kuishi imani yangu katika mazingira haya ya uhasama ambapo Roma inatawala, nikijiuliza ikiwa ninapaswa kutoa utii kwa Dola ya Kirumi au kwa Yesu, kwa nini Paulo angezungumza hivi? Mwokozi, Yesu, kila mtu alianza kufikiria kwamba angepindua Roma. Kwa hivyo, amewaambia waishi Roma. Sawa, nzuri.

Ndiyo. Umechora hoja muhimu sana. Ikiwa ulisikia alichosema, alipendekeza kama vile... Je, unakumbuka Injili ya Marko, ambapo Yesu hakuenda kutangaza kwamba yeye ndiye mfalme na Masihi? Kwa sababu watu wanaweza kutomwelewa na kufikiria kwamba alikuja kuangamiza Roma na kumwondoa Kaisari.

Lakini cha kufurahisha pia, unapoangalia maisha ya Yesu, kile Yesu alifanya ni alikuja kwa... Na inafurahisha, kwamba adui ambaye anakuja kumshinda katika Injili anatoa pepo. Anafuata... Kwa maneno mengine, anaonekana kufuata nguvu za kiroho ambazo ziko nyuma ya nguvu za kimwili duniani. Na ninashangaa ikiwa ndivyo anavyofanya huko Waefeso pia.

Kama ulivyosema, hataki wasomaji wafikirie kwamba amekuja kuiondoa Roma na kwamba kama Masihi, ameshinda Roma. Kwa kweli, wanaweza kuangalia pande zote na kuona hiyo sio kweli. Lakini hiyo haimanishi kwamba Yesu hajashinda ushindi.

Ni kwa sababu kile Paulo anasema, Yesu ameshinda ushindi kwa kushinda... Kwa maneno mengine, wanapotazama ulimwengu, ulimwengu wa majaribio, na kuona Roma ikidhibiti, kile Paulo amesema ni kwamba, hiyo haijalishi, kwa sababu Yesu tayari ameshinda ushindi kwa kushinda nguvu zilizo nyuma ya Roma. Hiyo ni, watawala hawa wa kiroho wasio na ujinga. Kwa kweli, wazo hilo lilikuwa... Unaweza

kusema, vizuri, hiyo inasikika kama pendekezo la Clinton Arnold la uchawi, nguvu hizi za kiroho.

Lakini wazo hilo lilikuwepo katika vitabu kama Ufunuo. Utakapofika kwenye Ufunuo, tutaona kwamba kile ilichokuwa kikifanya ni kuonyesha kwamba ulimwengu wa Kirumi ulikuwa tayari umeshindwa. Yesu alikuwa tayari ameshinda ushindi, lakini alifanya hivyo kwa kushinda nguvu za uovu.

Njia nyingine ya kuiweka mara nyingi, katika kitabu kama Ufunuo, Dola ya Kirumi inaonyeshwa kama viumbe hawa wa kiroho wa pepo ambao wako nyuma yake. Kwa hivyo, ninachodhani Paulo anafanya ni kujaribu kuwaonyesha wasomaji wake, angalia, unapotazama ulimwenguni na unaona Roma inadhibiti na Kaisari bado yuko kwenye kiti cha enzi, hiyo haimaanishi kwamba Yesu ameshindwa au kwamba umeshindwa. Kwa kweli, Yesu ameshinda ushindi.

Amepaa mbinguni na ameketi kwenye kiti chake cha enzi akitawala juu ya ulimwengu. Amewashinda maadui zake, lakini maadui aliowashinda ni watawala hawa wa kiroho na mamlaka ambao wako nyuma ya nguvu za kimwili. Kwa hivyo, kwa maneno mengine, ndio, Roma bado inadhibiti na ya Kaisari kwenye kiti cha enzi, lakini siku zao zimehesabiwa kwa sababu Yesu tayari ameshinda nguvu za uovu.

Kwa hivyo, kile hii inadhani ni ulimwengu wa mwili ambao mtu anaona, Paulo anasema, kwamba nyuma ya ulimwengu wa mwili kuna ulimwengu wa kiroho ambao kwa namna fulani huamua kile kinachoendelea. Yesu tayari ameshinda ushindi katika ulimwengu wa kiroho na tayari amewashinda maadui hao katika kutimiza Zaburi 8 na Zaburi 110. Kwa hivyo, wana nini cha kuogopa wanapojaribu kuishi maisha yao katika Milki ya Kirumi? Hawana haja ya kurudi nyuma kutoka kwa madai ya Roma.

Wanaweza kuishi maisha yao kama watu wa Mungu na kwa ujasiri kwa sababu wanajua kwamba Kristo tayari ameshinda ushindi katika ulimwengu wa kiroho na mwili utafuata hivi karibuni. Sasa, vifungu vingine viwili muhimu kuhusiana na upatanisho wa ulimwengu. Sura ya 2: 11-21.

Paulo anataka pia kusema, hata hivyo, kwamba sio tu kwamba Yesu ameshinda ushindi katika ulimwengu wa kiroho, kwa maneno mengine, sio tu ulimwengu wa kiroho umeanza kupatanishwa, lakini ulimwengu wa mwili pia. Kumbuka, nyuma katika Waefeso 1, 10, Paulo alisema, mpango wa Mungu ni kupatanisha vitu vyote mbinguni na duniani. Kweli, tayari ametuambia Yesu tayari amewashinda watawala wa kiroho na mamlaka, kwa hivyo mbingu imeanza kupatanishwa.

Lakini vipi kuhusu Dunia? Katika sura ya 2, mistari ya 11-22, Paulo anasimulia sehemu hii ndefu ambayo inaonyesha kwamba kupitia kifo cha Yesu Kristo, na hapa tunarudi kwenye mada ambayo tumeona mara kadhaa katika barua za Paulo na katika Matendo, Myahudi na Mataifa wamepatanishwa, na Paulo anatumia lugha hiyo,

kupatanishwa, kwa kila mmoja katika mtu mmoja mpya, katika ubinadamu mmoja mpya, katika mwili mmoja. Kwa hivyo kwa nini anasema hivyo? Anaonyesha tu mchakato huu wa upatanisho tayari umefanyika katika ulimwengu wa kidunia na Mungu kupatanisha watu wawili tofauti au waliotangulia ambao hapo awali walikuwa na uadui kati yao, Wayahudi na Mataifa. Sasa amewapatanisha na kuwaleta pamoja katika ulimwengu wa kidunia kama ishara kwamba upatanisho huu tayari umefanyika.

Kwa hivyo tena, kile Waefeso wanaonyesha ni kwamba siku hii ambayo, nyuma katika sura ya 1, siku hii ambayo Mungu aliahidi kwamba kulingana na mapenzi yake, vitu vyote mbinguni na duniani vitapatanishwa na Mungu, au na Yesu Kristo, tayari imeanza. Kwa Yesu kuinuliwa juu ya watawala na mamlaka hawa, na pia kwa kuunda ubinadamu mmoja mpya, kwa kupatanisha ubinadamu katika mwili mmoja, mchakato huu wa upatanisho wa ulimwengu tayari umeanza. Kwa hivyo, hii ni aina ya toleo la Paulo la tayari lakini bado.

Sasa, ni wazi, bado haijafikia kilele chake na kilele chake, ambacho itafanya hivyo katika siku zijazo, lakini tayari imeanza. Vivyo hivyo, ufalme ulikuwa tayari unasonga mbele na kufanya kazi katika huduma ya Yesu, ingawa ulikuwa bado haujafika katika ukamilifu wake na utimilifu wake. Kwa hivyo, vivyo hivyo, Paulo ana hakika upatanisho huu wa vitu vyote na Kristo mbinguni na duniani tayari umeanza kupitia Kristo kushinda nguvu hizi, nguvu za kiroho za ulimwengu, na kwa Kristo kupatanisha wanadamu katika kanisa hili, mwili huu mmoja, mchakato wa kupatanisha vitu vyote tayari umeanza na umeanzishwa.

Hii inatusaidia kuelewa mstari mwingine wa kuvutia, sura ya 3 na mstari wa 10, ambapo Paulo tena anaelezea upatanisho wa Myahudi na Mataifa kuwa mwili mmoja, na anasema, ili kumfanya kila mtu aone ni nini mpango wa Mungu, mpango wa siri iliyofichwa kwa miaka mingi ndani ya Mungu, ambaye aliumba vitu vyote, ili kupitia kanisa, hii inavutia, kupitia kanisa, ambalo Paulo ametuambia hivi punde linajumuisha au lina Wayahudi na Mataifa waliopatanishwa wao kwa wao katika mwili mmoja ili kupitia kanisa, hekima ya Mungu katika aina zake nyingi iweze kujulikana kwa watawala na mamlaka na mamlaka katika maeneo ya mbinguni. Kwa nini Paulo anasema hivyo? Namaanisha, anasema nini? Namaanisha, kwa muhtasari, anasema kupitia kanisa hili kwamba Mungu ameumba kwa kuwaleta Wayahudi na Mataifa, kwa kuwapatanisha katika mwili mmoja, kupitia kanisa, hekima ya Mungu sasa inaonyeshwa kwa watawala hawa na mamlaka katika mbinguni. Tena, ninachukua, kwamba wakati wowote Paulo, katika Waefeso, anataja watawala, mamlaka, anazungumza juu ya viumbe hawa waovu wa kiroho ambao wako nyuma ya ulimwengu, kama tunavyosoma katika vitabu kama Ufunuo.

Paulo anasema nini anaposema kanisa, linalojumuisha Wayahudi na Mataifa waliopatanishwa, kupitia kanisa, nguvu za kiroho zinaweza kuona hekima ya Mungu? Kwa nini Paulo anasema hivyo? Namaanisha, kwa nini hiyo itakuwa ya kupendeza?

Kwa nini kanisa, ambalo ni ubinadamu uliopatanishwa, liwe sehemu ya mchakato huu wa upatanisho, kwa nini lingekuwa na maslahi yoyote kwa watawala hawa na mamlaka na mamlaka katika ulimwengu wa mbinguni, viumbe hawa waovu wa kiroho ambao hawana ujinga kwa watu wa Mungu, kwamba Kristo sasa ameketi juu sana? Kwa nini kanisa lingekuwa na maslahi yoyote kwao? Wanapaswa kuona nini? Ndio, inasema hekima ya Mungu, lakini wanatakiwa tu kusema, oh, angalia jinsi Mungu alivyo na hekima kwa kuwaweka Wayahudi hawa na Mataifa katika kanisa hili moja? Hii inapaswa kufanya nini kwa nguvu hizi mbaya? Wanapoona ubinadamu huu mpya, kanisa hili, linalojumuisha Wayahudi na Mataifa waliopatanishwa katika ubinadamu huu mmoja mpya, katika mwili huu mmoja, hiyo inafanya nini kwa nguvu hizi mbaya, zisizo na uandiki, zenye uadui katika ulimwengu wa kiroho? Hiyo ni sahihi. Ni onyesho kwamba wakati wao umekwisha. Mungu amewashinda.

Mchakato huu wa upatanisho wa ulimwengu, ambao kwa nguvu hizi mbaya unamaanisha kushindwa kwao, wanapoona kanisa linalojumuisha Wayahudi na Mataifa wakiwa wamepatanishwa kuwa mwili mmoja, ni ishara kwamba kushindwa kwao tayari kumefanyika, na wakati wao umekwisha. Kwa hivyo, kwa muhtasari, kinachoendelea kwa Waefeso katika mada hii ya upatanisho wa ulimwengu ni, kwanza, dhana kwamba unaona vidokezo vya hii katika Waefeso, lakini Paulo hatoki moja kwa moja na kusema. Dhana ni kwamba ulimwengu wote, sehemu ya kimwili na ya mbinguni ya ulimwengu, ulimwengu wote ambao Mungu ameumba, umepata mtengano au usumbufu kwa sababu ya dhambi.

Na kwa hiyo, kwa sababu ya dhambi, ulimwengu wote sasa uko chini ya udhibiti wa nguvu hizi mbaya, za uadui. Ndiyo maana Yesu alikuja na kutoa pepo. Hiyo ilikuwa ishara kwamba utawala wa mamlaka, nguvu hizi za uadui, juu ya ulimwengu sasa ulikuwa unavunjwa, na ufalme wa Mungu sasa ulikuwa unavamia.

Lakini dhana ya Paulo ni kwamba ulimwengu wote umeteseka kwa sababu ya dhambi, na kwa sababu ya dhambi hii, ulimwengu wote, wa kimwili na usio wa kimwili, uko chini ya utawala wa nguvu hizi mbaya za kiroho. Ambayo itakuwa Shetani na mapepo yake itakuwa njia nyingine tunaweza kusema. Kwa hivyo basi, nia ya Mungu ingawa, ni kwamba mwishowe ulimwengu wote lazima urudishwe sawa.

Tatizo la nambari moja lazima lirekebishwe. Kwamba ulimwengu wote, ulimwengu wote, lazima uokolewe kutoka kwa utumwa wake wa dhambi na nguvu za uovu. Na lazima irejeshwe.

Na kwa hivyo, nia ya Mungu ni hii itatokea kupitia Yesu Kristo. Tena, kurudi kwenye sura ya 1, mstari wa 10. Mpango wa Mungu ni kwamba vitu vyote vitapatanihwa na Kristo.

Vitu vyote vitafupishwa katika Kristo. Paulo vile vile ana hakika kwamba kupitia kifo cha Kristo msalabani, na kupitia ufufuo wake na kuinuliwa mbinguni, ni kwamba

Kristo tayari ameanza na kuzindua mchakato huu wa kupatanisha vitu vyote mbinguni na duniani, katika ulimwengu wote na yeye mwenyewe. Yesu tayari ameshinda nguvu hizi mbaya.

Tayari ameinuliwa kwa mkono wa kuume wa Mungu, juu zaidi ya watawala hawa na mamlaka na mamlaka. Tayari ameanza mchakato wa kupatanisha ulimwengu wote, ulimwengu wote na yeye mwenyewe. Lakini Paulo pia anasema kanisa, ubinadamu huu mpya, chombo hiki kipya, mwili huu, unaojumuisha Wayahudi na Mataifa ambao wamepatanishwa pamoja, kanisa ni awamu ya kwanza ya na njia ambayo upatanisho huu utafanyika duniani.

Kwa hivyo tena, sio tu kwamba Kristo ameanza kupatanisha mbingu na yeye mwenyewe kwa kushinda nguvu za uovu, lakini kwa kuunganisha wanadamu, kwa kuwaokoa wanadamu kutoka kwa nguvu za uovu, na kuwaunganisha katika mwili mmoja, kanisa, pia ameanza mchakato wa kupatanisha vitu vyote duniani. Tena, hii ndio sehemu tayari. Tayari imeanza.

Kwa wazi, bado haijafanyika katika ukamilifu wake na utimilifu wake. Kwa njia ile ile ambayo Kristo, pamoja na kuja kwa Yesu Kristo, ufalme ulikuwa tayari upo. Wanaume na wanawake wangeweza kuingia katika ufalme, na kupata utawala wake na nguvu zake, kabla ya udhihirisho wake kamili katika siku zijazo.

Vivyo hivyo, Paulo ana hakika kwamba mchakato huu wa kupatanisha vitu vyote na Kristo tayari umeanza mbinguni na duniani, kabla ya utendaji wake kamili na wa mwisho siku moja katika siku zijazo. Na tena, kwa nini Paulo anazungumza hivi, anataka wasomaji wake waweke Milki ya Kirumi na hali yao katika muktadha huu. Sasa wanaweza kuona kwamba hawana chochote cha kuogopa, na hawana haja ya kurudi nyuma kutoka Roma, na wana ujasiri wa kuishi maisha yao katika mazingira haya ya uhasama ya Kirumi na ulimwengu wa Kirumi, kwa sababu wanajua kuwa nyuma ya pazia, kile wanachokiona kwa nguvu, kuna picha tofauti kabisa.

Kuna mchakato wa upatanisho, ambapo Kristo tayari ameshinda nguvu ambazo ziko nyuma ya mamlaka yoyote ya mwili au nguvu yoyote ambayo watalazimika kukabiliana nayo duniani katika Milki ya Kirumi. Kwa hivyo kibinafsi, hapo ndipo nadhani Paulo anapata wazo la lugha hii yote ya nguvu na dhana ya Yesu kuwashinda watawala na mamlaka hawa wa kiroho. Sidhani kama inatoka kwa uchawi, nadhani inatoka kwa Agano la Kale, na ufahamu wa Paulo, kama vile mtu anavyopata katika kitabu cha Ufunuo, kwamba nyuma ya ulimwengu wa kimwili kuna ulimwengu wa kiroho ambao unaathiri na kuamua, na anataka kuonyesha Yesu tayari ameshinda ulimwengu huo wa kiroho.

Kilichobaki kufanya ni kufanya kazi hiyo duniani, ambayo tayari imeanza na Yesu akipatanisha Myahudi na Mataifa katika mwili mmoja kama wakala wake wa kuunda, kuleta upatanisho ulimwenguni. Maswali yoyote kuhusu hilo? Ninataka kuangalia

kwa ufupi sura ya mwisho kabisa ya Waefeso, ambayo, ikiwa unajua chochote juu ya Waefeso, labda ni maandishi ambayo akili yako inaruka moja kwa moja. Nyingine itakuwa sura ya 2, katika sura ya 2, karibu katikati ya sura ya 2, ambapo Paulo anasema, kwa neema, tumeokolewa kwa imani, na hii sio yako mwenyewe.

Ni zawadi ya Mungu, sio ya matendo ambayo hakuna mtu atakayejivunia. Wengi wetu tunafahamu maandishi hayo, ambayo, kwa kufurahisha, yanakuja katika muktadha wa Mungu kutuokoa kutoka kwa utumwa wa dhambi na nguvu za uovu. Maswali yoyote hadi sasa kuhusu Waefeso? Vipi kuhusu Waefeso sura ya 6, kile kinachoitwa kifungu cha vita vya kiroho, ambapo, kuelekea mwisho wa kitabu katika sura ya 6, Paulo sasa anaelezea maisha ya Kikristo kwa kutumia picha za vita au vita, na hata anaonyesha Wakristo kama wanahitaji kuvaa, kwa sitiari, sehemu fulani au vipande vya silaha.

Kwa hivyo anaanza, kuanzia mstari wa 10, Na mwishowe, Kuna lugha hiyo ya nguvu tena. Vaeni silaha zote za Mungu, ili mpate kusimama dhidi ya hila za shetani. Kwa maana mapambano yetu sio dhidi ya mwili na damu, bali dhidi ya watawala na mamlaka na nguvu za ulimwengu za giza hili la sasa, dhidi ya nguvu za roho za uovu.

Kuna wazo hilo tena ambalo unapata katika Ufunuo, la ukweli kwamba nyuma ya ulimwengu wa mwili kuna ulimwengu huu wa kiroho unaotawaliwa na nguvu hizi mbaya. Kwa maneno mengine, inarudi kwa nambari moja. Kwa sababu ya dhambi, ulimwengu wote sasa uko chini ya utawala na chini ya utawala wa nguvu za uovu.

Na sasa Paulo anasema, kwa hivyo, unahitaji kuwa tayari kusimama dhidi ya hilo. Na kisha anaendelea na kusema, basi, chukua silaha kamili za Mungu, ili mpate kuhimili siku ya uovu. Basima, simama, na ufunge mkanda wako wa ukweli.

Kwa hivyo hiyo ni kipande cha kwanza cha silaha, ukanda wa ukweli kiunoni mwako. Na vaa kifua cha haki. Kama viatu vya miguu yako, vaeni kile kinachokufanya uwe tayari kutangaza injili ya amani.

Pamoja na haya yote, chukua ngao ya imani, ili uweze kuzima mishale inayowaka moto ya yule mwovu. Na chukua kofia ya wokovu. Sasa, moja ya maswali, kwa kweli kuna maswali mawili, ni wapi Paulo anapata lugha hii ya silaha na lugha hii ya vita? Tena, Paulo anafanya hivi kidogo katika barua zake.

Atalinganisha maisha ya Kikristo na tofauti, atatumia sitiari tofauti. Atalinganisha na matukio ya riadha wakati mwingine. Atalinganisha na kilimo na ujenzi.

Hapa anatumia lugha ya vita kuelezea na kuonyesha maisha ya Kikristo. Na anaelezea Wakristo kama wanahitaji, wanapoishi katika hali ya aina hii, katika ulimwengu unaotawaliwa na nguvu hizi za kiroho, Paulo sasa anaelezea Wakristo kama wanahitaji kuvaa vipande hivi tofauti vya silaha, kwamba kwa mfano anatambua

kama ukweli na imani na haki na amani na wokovu. Sasa, tunapaswa kufanya nini juu ya hii? Na kisha pili ni swali la jinsi sura ya sita inavyofanya kazi katika kitabu? Je, hii ni aina tu ya kiambatisho? Au kwa maneno mengine, je, Paulo anafika sura ya sita na kuamua, unajua, sijasema chochote juu ya vita vya kiroho, kwa hivyo nadhani nitazungumza juu yake.

Nimesema kila kitu kingine ninachohitaji kusema juu ya Wakristo wanaoishi maisha ya haki na kuishi maisha matakatifu na kumfuata Yesu Kristo, na sasa niseme kitu juu ya vita vya kiroho kwa sababu sijashughulikia hilo. Au tunapaswa kuelewaje sura ya sita? Kwanza kabisa, Paul anapata wapi picha zake za silaha? Angalau nilipokuwa nikikua, nilifundishwa hii kila wakati, na nilikuwa na picha hii akilini mwangu kwamba Paulo alikuwa mahali fulani gerezani. Ni moja ya nyaraka za gereza, kwa hivyo hiyo itakuwa na maana.

Paulo alikuwa gerezani, na alifungwa minyororo kwa askari wa Kirumi. Na alipokuwa akiandika haya, angetazama juu na kuona kofia ya chuma na kuandika kofia ya wokovu, kutazama juu na kuona kifua chake, kifua cha haki. Na kimsingi anaelezea askari huyu wa Kirumi ambaye labda alikuwa amesimama karibu naye au kwamba alikuwa ameona.

Na hapo ndipo anapopata picha zake za silaha. Na hiyo itakuwa na maana. Bila shaka Paulo alijua vizuri mavazi na mavazi ya vita ya askari wa Kirumi.

Lakini sina hakika kwamba hapo ndipo Paul anaipata. Badala yake, nina hakika tena kwamba Paulo anatomia Agano la Kale. Katika Isaya sura ya 59, mwandishi anaelezea Mungu, kwa kufurahisha, na hii inakuwa muhimu, haya ni maelezo ya Mungu ambaye anapigana na maadui wa Israeli.

Na mwandishi anasema, Yeye, Mungu, avaa haki kama kifua cha kifuni, na kofia ya wokovu juu ya kichwa chake. Alivaa mavazi ya kulipiza kisasi kwa mavazi. Hapa kuna nyingine.

Isaya 52.7, Jinsi ilivyo nzuri juu ya milima miguu ya mjumbe anayetangaza amani. Je, Paulo hakusema tu kuandaa miguu yako na injili ya amani? Kwa hivyo, ninachodhani Paulo anafanya ni kuchora Agano la Kale na kujua anachofanya. Hasa kwa kuzingatia aya hii, aya hii inasema silaha zile zile ambazo Mungu ametumia kuwashinda maadui zake sasa ni silaha zile zile ambazo Paulo anawaita Wakristo kuchukua.

Ni karibu kana kwamba anasema, Silaha hii inapatikana kwako, na kwa njia, inafanya kazi. Tayari imejaribiwa katika Isaya sura ya 59, na inafanya kazi. Kwa hivyo tena, nadhani Paulo hategemei sana askari wa Kirumi, lakini kwa mara nyingine tena anaonyesha kwamba njia yenyewe ambayo Mungu huwashinda maadui zake ni njia ambayo watu wa Mungu sasa watashinda pepo na mamlaka haya mabaya katika ulimwengu wa mbinguni.

Angalia mvutano tayari-lakini-bado. Huko nyuma katika sura ya 1, Yesu Kristo tayari amewashinda maadui hawa. Kumbuka nyuma katika sura ya 1, kwa kuinuliwa na kuinuliwa mbinguni, Tayari amewashinda watawala na mamlaka hawa wa kiroho.

Lakini kwa sababu ya bado, sasa tumeamriwa kushinda nguvu za uovu na kuleta upatanisho huu wa ulimwengu. Kwa hivyo, hii ndio tayari-lakini-bado, au dalili na lazima. Kiashiria ni kwamba, tayari imezinduliwa, upatanisho huu wa ulimwengu, kushindwa huku kwa nguvu tayari kumefanyika kupitia kifo na ufufuo wa Kristo.

Lakini sasa, kwa sababu ya bado, sharti ni kwamba, bado tunahitaji kutekeleza hilo. Kwa hivyo, kwa sababu hiyo, sidhani kama sura ya 6 ni tofauti... Hii sio sura tofauti. Sio kana kwamba Paulo anasema kila kitu anachotaka kusema kwa sura ya 6 na mstari wa 9, na kisha, oh, hebu tuzungumze juu ya vita vya kiroho.

Badala yake, hii ndio hitimisho la kitabu. Hii ni njia ya Paulo ya kusema kila kitu ambacho tayari amesema katika sura tano za kwanza. Kwa kweli, vipande hivyo vyote vya silaha, imani na amani na haki na ukweli na injili, tayari vimejadiliwa mara nyingi katika Waefeso.

Kwa hivyo, sura ya 6 ni muhtasari wa kitabu kizima. Inaangalia tu sura ya 1 hadi 5 kupitia lensi tofauti, kupitia lensi ya vita vya ulimwengu ambavyo sasa Wakristo ni sehemu yake. Lakini tena, sababu pekee ya wanaweza kuwa sehemu ya hiyo ni kwa sababu Kristo tayari, katika sura ya 1, ameanza upatanisho huu wa ulimwengu kwa kushinda nguvu za uovu.

Sasa tunapaswa kufanya hivyo pia. Jambo lingine la kufurahisha juu ya hii, ingawa, ni wakati tunafikiria juu ya maana ya kufanya vita vya kiroho, sitaki kusema kwamba haihusishi vitu kama vile kufukuza pepo na kufunga nguvu za giza ambazo zinatuchukia, na vitu ambavyo mara nyingi tunafikiria tunapofikiria vita vya kiroho. Tunafikiria mashambulizi ya kishetani juu yetu kiroho, na wakati mwingine hata tunafikiria vitu kama umiliki wa pepo na ushawishi wa pepo na hitaji la kuvunja hiyo kupitia njia anuwai.

Lakini inafurahisha ikiwa kile nilichosema ni sahihi, Paulo anaunganisha sura ya 6 katika Waefeso, sura ya 1 hadi 5, ili, angalau kwa Paulo, katika Waefeso, njia ya msingi ambayo tunafanya vita vya kiroho ni kwa kuishi maisha yenye tabia, badala ya mifarakano na mgawanyiko, kwa kuishi maisha ambayo yanakuza amani. Badala ya kusema uwongo, tunasema ukweli. Badala ya kuishi kwa uovu na uasherati, tunaishi maisha yenye sifa ya haki.

Tunapofanya hivyo, tunapiga pigo na kushindwa kwa nguvu hizi za giza ambazo Kristo tayari ameshinda. Kwa hivyo, naona inafurahisha kwamba vipande hivyo vyote vya silaha ni vitu ambavyo Paulo alitaja mapema katika Waefeso. Kwa hivyo, njia

nyingine ya kuiweka ni njia tunayofanya vita vya kiroho ni kwa kuishi aina ya mtindo wa maisha ambao Paulo anaelezea katika sura tano za kwanza za Waefeso.

Na tunapofanya hivyo, tunajiunga, Paulo anasema, sisi ni sehemu ya vita hivi vya ulimwengu ambavyo Kristo tayari ameshinda katika ulimwengu wa mbinguni, lakini kwamba tunaendelea kupigana hadi bado haijafika katika siku zijazo, wakati vitu vyote hatimaye vimepatanishwa kikamilifu na kabisa na Kristo. Sawa, maswali. Sawa, tumebakiza dakika kadhaa, lakini maswali yoyote kuhusu mtihani? Acha niseme tu mtihani utaonekana kama ule uliopita kwa urefu wake na aina ya mtihani.

Iko kwenye nyenzo tofauti. Haiko katika Injili au nyenzo za kihistoria. Tulizungumza juu yake mwanzoni mwa muhula.

Ni kwenye Matendo kupitia Wagalatia. Na kila mtu anapaswa kuwa na mwongozo wa masomo. Iko kwenye Ubao Mweusi, lakini nilikutumia barua pepe pia.

Kwa hivyo tafadhali angalia mwongozo wa utafiti. Ikiwa una maswali yoyote, tafadhali niulize kabla ya Jumatatu.

Hii ilikuwa Mhadhara wa 21 juu ya kitabu cha Waefeso na Dk. Dave Mathewson katika kozi yake ya Historia na Fasihi ya Agano Jipya.